

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 31. Lipca V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG V. S. d. 20 lipca. Dalsze czynności armii finlandzkiej. Po rozbięciu wojsk szwedzkich pod Skelewtem GM. Alexieiew obiół komendę nad korpusem GA. Grafa Szuwałowa s przyczyny iego choroby. Dnia 20 maja osadziły wojska nasze miasto Umeo i tak opanowały całą Westerbotnią. Nieprzyjaciel cofnął się na południe s tey prowincyi. Wojska nasze rozłożyły się od Umeo aż do samey granicy podbitego kraiu, a na północ na wiorst 200; forpoczty zachodzą na południe o wiorst 50 od Umeo—D. 28 czerwca szef 25go pólku strzelców pólkownik Frołow miał następną z nieprzyjacielem rozprawę. Statek ieden szwedzki wszedł do przystani Kalwik mając wysadzić na ląd oddział iakiś wojska: lecz 2 roty strzelców przybyły na brzegi i zaiowszy najważniejsze punkta, pod ogniem działowym nieprzyjaciel 6 godzin utrzymywały się silnie strzelając do okrętu: chcieli potym nieprzyjaciele cofnąć się; lecz tego uczynić pod ogniem strzelców nietrafili: azatym dawali wielorakie znaki innemu okrętowi na morzu krążącemu ażeby im s pomocą pospieszył. P. Frołow kazał zatrzymać ręczny ogień, a posłał chorążego Grunde s propozycją ażeby się zdali szwedzi wystawując iż okoliczne wzgórki strzelcami są osadzone, i że niepodobieństwo iżby statek mógł uysć na morze, azatym komenderujący szwedzki porucznik Linna poddał się z okrętem mającym dział 12sto-funtowych 8 nazwanym Eren. Poszło więc w naszą niewolą 2 officerow i 30 żołnierzy. Dostało się nam przytym, niemała liczba broni, rozmaitey amunicyi, ładunkow działowych, i wielka ilość żywności.

GM. Alexieiew, przedsięwziwszy atakować tegoż czasu nieprzyjaciela pod Gernsfors, kazał zbudować most na rzece Umeo i zbliżyć przednią straż do korpusu na wiorst 10. Nieprzyjaciel postrzegłszy nasze poruszenie wysłał napród G. Sandelsa s 3000 ludzi i 8 działami. Posporządzeniu mostu GM. Alexieiew wzmocnił przednią straż 5ciu batalionami i 4ma działami, i oddał ją pod dowództwo GM. Kozackowskiemu. Poruszenie tych wojsk tak było nagłe, że nieprzyjaciel niewprzód o niem dowiedział się, aż strzelce nasi ogniem iego powitali. Ogtey z rana GM. Kozackowski uderzył na G. Sandelsa pod wsią Gernsfors w tym porządku. Sotnik wojska dońskiego Kurandin odkrył małą ścieżkę idącą wyżej Gernforsa do drugiej wsi. Podpółkownik Kanpenkow z 26 pułkiem strzelców poszedł tą ścieżką mając nagłe uderzyć na lewe skrzydło szwedzkie. Szef 24 strzeleckiego pałku Włastow miał trzymać się brzegu morskiego i bić na

prawe skrzydło nieprzyjaciół. GM. Kozackowski dowodzący tym korpusem poszedł z 2 pułkami Kałużskim i Siewskim wielką drogą i na środek uderzył. Upornie bronił nieprzyjaciel swoje stanowiska przed mostem; wyparty za rzekę Gerne starał się koniecznie na iey brzegach utrzymać. Tegoż czasu P. Karpenkow uderzył w lewe iego skrzydło; P. Włastow w brod przeszedłszy uderzył na prawe; a środek nasz nagle przeszedł po mście; w ten czas nieprzyjaciel uciekł nagle do lasu szukając w ucieczce swojego ratunku: iedna artylerya i iazda została na drodze którą co nayprędzey uchodziła. GM. Alexieiew zebrawszy kozakow i część dragonow pod dowództwem chorążego Potemkina kazał ścigać nieprzyjaciela, i tuż postępować z pułkom strzeleckim. Nieprzyjaciel ubiegłszy blisko wiorst 20 zepsuwszy most na rzece Ore zastanowił się nad iey brzegami we wsi Lenhede. Bitwa opisana trwała 4 godziny. Straciliśmy porucznika Gołowana s kałużkiego m. p. i mężnego Esaulę Oriechowa s p. kozackiego Kisielewa, którzy polegli wraz z 29 żołnierzami: Maior Kołobow, kapitan Benticher, podporucznicy Kołontay, Maurinow, chorąży Juszka, s kałużskiego m. p; i kapitan Nikiferow s pułku strzeleckiego 24go, ranę odnieśli; tudzież 151 żołnierzy ranionych. Wzielismy w niewolą podpółkownika Dunker, majora Sturka, i porucznika Folina, lecz wszyscy 3 z ran umarli; porucznikow Esena i Longe i chorążego Elgrine, żołnierzy zdrowych 88, rannych 35; zabiliśmy blisko 500 ludzi.

Warszawa już oswobodzona! a z razu ledwo 10 t. polakow stanąć mogło przeciwko 40 t. cesarskich. G. Różnicki dowodzący iazdą poszedł ze Lwowa na Jarasłow do Krakowa. GG. Dąbrowski i Zaiączek ścigają nieprzyjaciół mając się łączyć ze wszystkimi siłami w Krakowie. W Gallicyi wszystkie okręgi formują bataliony piechoty i szwadrony iazdy. X. Konstanty Czartoryski wystawia półk pieszy. Miasta urządzają gwardye narodowe. Lwowie nie wyszli o półtorey mili od miasta na spotkanie wojsk polskich. Polacy znaydywali wszędzie bogate magazyny wielką liczbę broni i dział, których cierpieli niedostatek. W Zamościu wzięli 3 t. ieńcow i znaleźli oprócz wielkiej amunicyi starey, dział naylepszych nowo odlanych 40. AX. Ferdynand widząc się ściszonym między dwoma ogniami od Dąbrowskiego i G. Zaiączka nagle ustąpił zostawując oddalone strażę losowi.

PARYZ d. 18 lipca. Dziennik 26sty d. 9 w Wolkersdorf., Ustęp nieprzyjaciela podobny iest do rozsypki. Zebrano część iego ekwipażow: ranni wpadli w ręce nasze; już ich

liczą 12 t; wszystkie wsie niemi są zapchane; w 5 szpitalach znaleziono więcej 6000. Mar: Massena X. Rivoli ścigając przez Stockerau przybył do Hollabrun. G. Marmont X. Raguzy postępował najprzód traktem na Brinn, w Wulfersdorf obrócił drogę na Znaim: dziś o gtey z rana spotkał on w Laa tylną straż nieprzyjacielską, przewrócił ją i 900 ludzi uwięził: jutro będzie w Znaim. Mar: Davoust X. Aversztadzki przybył dziś do Nikolsburg. Cesarz austr, Xże Antoni i 200 blisko powozów dworu nocowało d. 6 w Erensbrun, 7 w Hollabrun, 8 w Znaim, skąd d. 9 wyiechali wszyscy. Jeden z Xiążąt de Rohan między ranami na placu bitwy znaleziony. FM. L. Wukassowich między ieńcami nayduie się. Artylerya gwardyyska okryła się chwałą: maior dowodzący Abboville ranę odniósł; on wraz na placu przez Imperatora mianowany był generałem brygady; szef szwadronu artyleryi Grenner stracił rękę: nieustraszeni kanonierowie okazali całą moc armaty. Strzelcy konni gwardyyscy w bitwie pod Waagran złamali 5 kwadraty piechoty; wzięli 4 działa. Letka jazda polska gwardyyska uderzyła na cały regiment ułanów, wzięła w niewolę FM. X. Aversperga i 2 działa zdobyła. Huzarowie sascy Alberta atakowali kiryssierow Alberta i 1 chorągiew wydarli: był to widok nadzwyczajny, kiedy te regimenta, oba iednego pułkownika mające, s sobą rąbały się. Zdaie się że nieprzyjaciel opuszcza Węgry i Morawię a cofa się do Czech. Drogi okryte są milicyą i pospolitem ruszeniem, wszyscy wracają się do domu. Oprócz straty w zabitych rannych i ieńcach nieprzyjaciel ponosi równie wielką w zbiegach. Listy przeięte wystawiają straszny obraz nieukontentowania woyska austr: i nieładu w niem panującego. Nieznalby ten charakteru rządow austr: któryby rozumiał że niezechcą dziś oni upokorzyć się iak uczynili po bitwie Austerlitz. Wtenczas niemieli żadney tak iak dziś nadziei; niebyło też uręczenia i przysięgi, któreby nieuczynili—W czasie bitwy d. 6 posłał nieprzyjaciel na brzeg lewy kilkaset ludzi na uważanie obrótów, lecz prędko straciwszy oni kilku zabitych i ieńców odплыneli na lewą stronę. Upał był niezmierny: ciągle cieplomierz Reomiura pokazywał 26 stopni—Wina obficie mamy: w iedney wsi znaleźliśmy 5 miliony butelek; we wszystkich wino zdrowe—Pięknym wsi 20, iakie zwyczajnie koło wielkiej stolicy s przepychem są wystawione, ogniem spłoneło w czasie bitwy; żadney dziś niewidać na przestrzeni wiedeńskiej, którą zdobyły. Narod daie wyrok nienawiści przeciwko wszystkim tym którzy te klęski sprowadzili—GB. Laroche wszedł z oddziałem jazdy d. 28 czerwca do Norymbergi udając się do Bareyt: w Bosentheim spotkał on nieprzyjaciół, i wszystkich zabrał, którzy uciec niepospieszyli, oraz 2 działa zdobył—Dziennik 27my d. 12 w Znaim datowany o korzyściach XXżąt Raguzy i Rivoli oraz o zawarciu zawieszenia broni w przeszłym numerze był umieszczony.

D. 15 Paryżowi działa ogłosiły świetne i wielkie zwycięstwo: wieczorem na teatrach czytano 25ty dziennik, przy okrzykach niech żyje Imperator—W bitwie pamiętney mężny

wodz korpusu marszałka Lannes hrabia Oudinot dwakroć kontuzią uderzony nieprzesłał dowodzić i nayprzemysłnieysze czyniąc obróty do naysmielszych boiów prowadził żołnierza. Imperator mianując G. Macdonalda marszałkiem państwa uściskał go i rzekł „tobie i artyleryi gwardyyskiej część zwycięstwa moiego winienem“ Nigdy też niewidziano żadnego placu bitwy tak zasianego kulami działowemi iak pod Waagran; często Imperator miarkując zapal kanonierów gwardyyskich posyłał adiutantów ażeby się zbyt niezbliżali do nieprzyjaciela: dowodzącemu w tym dniu artylerya G. Lauriston powiedział, podaj mi listę naymężnieyszych, musiałbym, odpowie Lauriston, wymienić wszystkich W. J. Mosci. Dwóch półkownikow tego korpusu iest niebezpiecznie ranionych; 8 officerow poległo: wielu officerow i kanonierow d. 5 ranionych okazało ochotę walczenia d. 6 i bili się mężnie!

Na brzegach oceanu postrzeżono wielką flotę; rozumieją że to iest wyprawa angielska dawno już przez pisma publiczne zapowiedziana: zdawała się płynąć na południe; iakie iest przeznaczenie tak ogromney wyprawy, iakiey ieszcze Anglia nigdy nieczyniła, tajemnica. Po dług wiadomości Amszterdamskich poydzie ona do brzegow północnych Hiszpanii; stamtąd donoszą s pewnością że s Portsmouth wyszła na morze uzbroiona flotta ze wszystkimi statkami przewozowemi niosąc 8 regimentow jazdy i 8 brygad piechoty—Król pruski wyrażając pisma tuteysze, wierny traktatom, odrzucił wszelkie propozycye od dworu austr: czynione ażeby należał do wojny—Z Warszawy piszą, że Gallieyie mające 50 mil: ludności mogą bez trudności wystawić i utrzymać 50 t. regularnego woyska.

WIEDEN d. 14 lipca. Ostatnia bitwa w Morawii iest iedną z naywięcej decydujących: zaszła na tém samym miejscu, na którym przed 500 lat Rudolf założył fundament wielkości domu auszpurskiego, lecz dziś na teyże równinie znalazł on Gangomalę albo Arbelle. Kilku tygodniami przed bitwą przygotowali francuzi schronienie dla cierpiącej ludzkości: wypróżnili wszystkie magazyny przenosząc składy do kościołow, i wcześniej luźka opatrzyli: zaieli belwedery po przedmieściach i ogrodach będące na pobyt dla przychodzących do zdrowia. Napogotowiu trzymano wiele wozow i karet dla przeniesienia s placu ranionych. W rzeczy samey barzo wielu sprowadzono; s tkliwym uczuciem wszystkich przyieliśmy tak francuzow iako i cesarskich. D. 12 po nocy postrzeżliśmy na murach między affiszami te słowa fr: „Niech opatrność błogosławi spaniałym wiedeńczykom! Z rozrzewnieniem przyielicie rannych francuzow! Napoleon wiedzieć o tym będzie i wam zawdzięczy! „Na rozkaz Imperatora pracować zaczęto nad odbudowaniem mostu Tabor; tym czasem most na statkach związał Tabor s Kakerau.

D. 9 w główney kwaterze Wolkersdorf ogłoszono następny rozkaz dzienny. „Bitwy pod Enzersdorf i Waagram naypomysłnieyszym skutkiem odpowiedziały naszym poprzednim robotom i gonitwom. Nieprzyjaciele stracili wiele chorągwi, 60 dział i 25 t. ieńców. Pobo-

io wisko okryte jego trupami: wsie okoliczne s kaźdey strony napelnione rannemi. Imperator oświadcza woysku swoje ukontentowanie; mianowicie korpusowi artyleryi, inżynierow oraz korpusowi pontonierow i maytkow, którzy z rzadką szybkością pośród ognia nieprzyiacielskiego mosty rzucili, którzy z niesłychanym trudem w dniach kilku rozkopali drogi, wysypali groble oraz iazmo pewne na wyspy i dunay włożyli. X. Neufchatel maior-generał — X. Pontecorvo ogłosił d. 7 w Leopoldau sasom następny rozkaz dzienny, „Sasi! D. 5 korpus wasz od 7 do 8 t. przełamał środek armii nieprzyiacielskiej i przedarł się aż do Wagran pokonawszy zapory od bateryi 5ociu działowey i 40 t. żołnierza. Walczyliście aż do północy, i nocowaliście pod niebem pośród linii nieprzyiacielskich. D. 6 oświtanie s tēm samem męztwem i wytrwaniem odnowiliście bitwę, i pośród okropnego od dział nieprzyiacielskich zniszczenia wasze kolumny gdyby bronz nieporuszone stały. Napoleon widział poświęcenie się wasze za monarchę i oyczyznę: liczy on was między walecznemi.

Officer saski iadący do Króla widział na samey wyspie Napoleona 15 t. ieńcow i dział 50. Woysko saskie zatrzymało się pod Euzersdorf dla uważania obrótow AX. Jana. X. Weymar stracił w boiu konia pod sobą i część kapelusza ustrzelona. Vice-król jest w główney kwaterze. X. Pontecorvo obiół dowodztwo nad korpusem Mar: Bessieres, który ranę odniosłszy dowodzić niemoże. AX. Karol ma główną kwaterę w Jglau; Cesarz mieszkał w Ołomuńcu mowią że do Węgier pojechał. D. 9 wieczorem armia fr: o 5 godzin była od Brinn: w drodze wiele dział zdobyła. G. Wrede raniony kiedy mężnie walecznych bawarczykow prowadził, tu leczy się, i spodziewa się za 2 lub 3 tygodnie stanąć na ich czele. GG. Wukasowich i Ulm oba ranni tu przyprowadzeni. W czasie bitwy niesłyszeliśmy strzałow pojedynczych, lecz ciągle gromy bateryi i linii strzelcow; 400 t. ludzi spiknęło się na zniszczenie wzajemne; i 1500 dział prawie nieustannie przez kilka godzin grało. Sprowadzono tu blisko 100 dział austr. Niezliczone mnostwo ieńcow stoi na wyspie Loban. Zgadzaiają się wszyscy wodzowie że nigdy niewidzieli razem skupionych tak ogromnych sił, tak wielkich, krętych i obszernych szanów, i tak straszey artyleryi. Była to bitwa w nowej historii olbrzymia, kolosalna!

Bawarczykowie! przemówił d. 12 Maxymilian do poddanych. Kiedy mój syn z waszemi synami walczy na brzegach dunaiu, zachwały nieprzyaciel naieżdża granice królestwa, i roznosząc mordy i rabunki zapalić bunt usiłuje. Przeciwko zwyczajom narodow oświeconych ci rozbojnicy znieważaiają urzędnikow, kassy publiczne i prywatne rabuia; a niewinni i spokojni mieszkańcy są offiarą zapalczywości ślepego pospólstwa i srogości żołnierzy austr. Bawarczykowie! Chcecież ażeby na wiek cały siła państwa naszego osłabioną była? Honor narodu będzie wystawiony na nowe obelgi? Kiedy przed 104 latami mój poprzednik Maxi-Emmanuel, napadniony przez tychże samych nieprzyaciół, za Ren ustępować musiał,

kiedy austriacy podbiwszy Bawaryą za własną prowincyą ogłosili; wasi przodkowie tysiącami powstali i pogardzili śmiercią w setnych potyczkach: ieszcze jest pomiędzy wami wielu z tych którzy pod Karolem 7 wzięli się do oręza przeciwko okrucieństwu i dumie austr. Wy sami w r. 1805 daliście mnie dowody odwagi i wierności, która w smutnych momentach jest dla mnie pociechą. Tego roku nawet zadana mi ranę przez niewdzięcznych poddanych podłemi sztukami uwiedzionych, zagoiliście waszem niezmiennem przywiązaniem, waszem poświęceniem się bez granic i odwagą przeciwko naieźnikom. Byliście przykładem dla całych Niemcow i zaporą niezłomną buntom roznaszanym. Wzywam ukochanych moich bawarczykow do oręza; powstancie na obronę moia i moiey familii, własności skarbowey i waszey, na zabezpieczenie własnego bytu przeciwko łupiestwu i barbarzyństwu nieprzyaciół. Bawarczykowie! Obrona kraiu jest świętą powinnością; oddawna macie ia wyrytą na sercach waszych. Niech hasło za Króla i oyczyznę wszystkich was zbiera. — Azatym wezwał do formowania gwardyi narodowey. Dzieli się ona na 2 klasy: do 1szey wchodzą bataliony odwodowe, maiące należeć do kaźdego regimentu woyska w polu służącego: do 2giey należeć będą legiony ruchome, przez cyrkuły uformować się powinne i od nich nazwane; kaźdy legion mieć będzie od 4 do 8 batalionow, od 4 kompanii po 176 ludzi: wszystkie razem w pole niepódyą oprócz nagley potrzeby, lecz służyc będą częściami koleia. — Wszystko to było przed wiadomością o zawartym zawieszeniu broni, i przed wyysciem austriakow s Tyrolu, dziś wiadomo że naczelnik goralow Teimer przyrzekł weyść w układy i kazał wybrać 100 deputatow, którzy w Kufszteyn maia ułożyć kapitulacyą s komissarzami bawarskimi. Tym czasem Wirtemberczykowie, G. Beaumont i Bawarczykowie ruszyli przeciwko tym rokoszanom postąpili do Eglof, Wangen, Tetnang; Wasserburg, Memingen, Jsny, w kilku potyczkach klęskę rokoszanom zadali zmuszaiąc ich do ustępu za Bregenc: tak zasłonięne jest zupełnie królestwo wirtem: i część Bawaryi. Tyrolcykowie naresztę stracili nadzieię, wyniszczeni zniechęceni, niezgodni poddać się postanowili.

Arcy-biskup wiedeński przez odezwę d. 7 powołał wszystkich Plebanow i wieśniakow na ich miesca do ołtarza i roli; przykazuiąc ażeby pierwsi zapowiadali z ambon zgodę iedność, cichość, i ażeby drudzy korzystali s czasu i uprawie roli poświęcili się, ażeby zrzekli się rozboiow i mordow, które zgubę im przyniosą — Bez przerwy ciągną regimenta do W. armii i między innemi przybywa 250 letkiey iazdy polskiej gwardyi Napoleona. Niektóre regimenta pociągnęły przez Ingolsztad do X. Abrantes, który ma główną kwaterę w Bareyt z 9 t. Król west. pociągnął s 16 t. do Hanoweru. W Berlinie dowodzą że król pruski niepomaga bynajmniey Xciu Brunswickiemu, że owszem na znak swego nieukontentowania kazał konfiskować iego Xięstwo Oels w Szląsku położone. Austriacy nie zawodnie ustąpili z Drezna i caley Saxoni na mocy warunkow zawieszenia broni — Jest nadzieia że pokoy u-

kończy wszystkie klęski wojenne. Napoleon przeniósł główną kwaterę d. 15 z Znaym do Szenbrun, a goniec do Paryża wyprawiony powiedział, iż niesie punkta przedugodne do pokoiu, na które Xże Lichtenszteyn zgodził się jeszcze przed podpisaniem armisticii, i które bydz maia zasada traktatu.

KOPENHAGA d. 28 lipca. D. 1 Karol 13 królem szwedkim ogłoszony, na otwartym placu, na wysoko wzniesionym tronie, otoczony przez królowę, ministrów zagranicznych, kawalerów i stany oraz wojsko, przyymował przysięgę od stanów państwa, duchowieństwa, mieszczan i wieśniaków, i odebrawszy hołd wierności powrócił przy radosnych okrzykach do zamku. Na medalu koronacyynym widać napis „Karol 13 król szwedzki gotski i wendenski ukoronowany d. 29 czerwca 1809 r. Dobro ludu jest moim nappierwszém prawem—Wyspa Vising na milę długa a na pół mili szeroka, żyzna, przyjemna, gajami zarosła, mająca dziwny starożytny zamek, kościół i szkołę, o milę od Jenkoping odległa, będzie pamiętną w dziejach świata; ona przeznaczona na mieszkanie Gustawowi 4, który tam udaie się, mając przepędzać czas swobodnie od interessow. G. fr Coudras podpisał ze Szwedami umowę przywracającą bieg poczty i komunikacyą Niemców ze Szwecyą przez Stralund—Odebraliśmy wiadomość że wielka wyprawa s portow ang. wyszła na morze, gloszą iż część iey popłynie w te strony i połączywszy się s flotą w Gotenburgu przygotowaną czynić będzie na morzu bałtyckim, gdzie oprócz tego jest znaczna siła—Z Morawii piszą o wielkiej bitwie d. 5 i 6 zaszley. AX. Karol miał 118 t; nigdy nierozumiał żeby francuzi pod Ebersdorf przez Dunay przeprowować się odważyli, i przeyscie 10 t. wziół za krok do oszukania siebie; lecz wkrótce postrzegł całą armią fr: która z ciężkiej artyleryi bombardować zaczęła linie austr. Generalissimus chciał wzmocnić srodek i przeto osłabił skrzydło lewe, wiedząc że one wzmocnione będzie przez 15 t. które AX. Jan prowadził, lecz francuzi pospieszyli one obeysć i oddzielić od Węgier, azatym AX. Jan niemógł iuz połączyć się: musiał więc Generalissimus uderzyć na odwrót. Odnieśli ranę GG. Mayer, Lederer, Rosenberg, X. Coburg i X. Bentheim. AX. Karol sam w kolano postrzelony—W Holandyi s powodu zaciągów nieiakis był rozruch. Zydzi należą do wojska.

MADRYT d. 8 lipca. D. 1 Półkownik Schvilter wyszedł stąd na czele 55go regimentu przeciwko rokoszanom pod Medinaceli Molina i Siguenza zebranych, spotkał ich pod Toria; uderzył nagle i całą kupę rozbił; 150 trupem na placu polozył, i zdobył 2 działa z wozami prochowemi oraz wszystkie karabiny rzucone przez insurgentow dla łatwiejszey ucieczki—Armia czyni obróty dla zniszczenia zamiarow anglikow, którzy s Portugallii chcą wtargnąć do Hiszpanii. X. Belluno ma główną kwaterę w Cassalegas a X. Treviso w Valladolid. Cała armia dzieli się na 7 korpusow i rezerwę, 1szy pod dowodztwem Mar: Victor, 2gim dowodzi Mar: Soult, 3cim G. Suchet, 4tym G. Sebastiani, 5tym Mar: Mortier, 6tym

We środę d. 4 sierpnia zamyka się spektakl francuzki.

Mar: Ney, 7mym G. Gouvion S. Cyr pod rozkazami M. Augerau: rezerwa iest pod rozkazami G. Dessoles. M. Jourdan iest maior-generalem całej armii—Przeięto list z Sevilli d. 24, pisany w słowach „Scigamy francuzow którzy uciekaią na głowę nieczyniąc naymniejszego odporu: spodziewamy się że ani ieden niepozostanie w Hiszpanii do sierpnia. Wojsko nasze liczy 20 t. piechoty i 5400 iazdy oprócz 5 t. posilku; który przysłany iest od G. Cuesta.“Wiadomości te urodziły się spowodu wieści rozsianych o zwyciestwach austriakow w Niemczech i o nowej tam koalicyi—G. Suchet zwyciezca pod Sarragossą i Belchit, pogromca G. Blake, wydał odezwę do Arragończykow ażeby odwołali swoich dzieci z obozow buntowniczych, groząc przeciwnie karą na nieposłusznych. Król powrócił do stolicy. Gloszą że Mar. Soult X. Dalmacyi mianowany iest przez Napoleona namiestnikiem imperatorskim w Hiszpanii. MM. Victor i Mortier oraz G. Sebastiani mają połączyć swoje siły i działać spólnie przeciwko anglikom. Król trzema wyrokami naznaczył nadgrody dla prześladowanych sobie przychylnych stronników, kazał zasilić poddanych Manche, i im plony ich zebrać dopomodz, oraz pozwolił mieszkańcom Toledu i Manche uzbroić się przeciwko tak nazwanym korsarzom ziemskim.

RZYM d. 5 lipca. Konsulta zniosła dawnieyszą szlachtę włoską; urzędnikom dawnieyszym zaleciła przestrzegać pilnie całosci papierow publicznych pod osobistą odpowiedzialnością. Rozruchy małe wszczely się na różnych miejscach, lecz prędko zbóycow rozproszono. Kupa tych łotrow napadła na Bononią rozumiejąc to miasto bezbronnem i łatwém do zrabowania; lecz Prefekt z municypalnością dzielne przedsięwzięli środki do poskromienia hultajow: polski generał Grabinski stanął na czele gwardyi narodowej i tak zręcznie ią poprowadził iż zabrał małe działa które mieli rozboynicy, samych pędził mil kikanasćie i iednych polapał a drugich pozabił—Anglicy krążący przed Neapolem ieszcze nigdzie niewylądowali: w bitwie z szalupami działowemi znacznie ucierpieli, lecz i szalupy iedne rozbiły się, drugie na piaski zapędzone zostały. Zbóycy pokazali się tam podobnież na wielu miejscach, lecz wszędzie rozproszeni zostali iuz przez wojsko iuz przez właścicielow. Neapol spokojny; ma załogę od 22 t. francuzow.

WARSZAWA d. 2 sierpnia. G. Kamieniecki oświadczył podziękowanie piwowarom tuteyszym, którzy szpitalowi ofiarowali 1000 złch i 222 beczek piwa. Rada stanu ogłosiła patryotyzm tych miast, które złożono pożyczkę darowały—G. Bicking wyszedłszy z Zaleszczykow dla obalenia rządu naszego w cyrkulach halicyi zaprowadzonego, scigany od Tarnopola przez polakow, i wszędzie trudzony aż do Winiawki, tam otoczony, odcięty, bez wody i żywności, po 3 dniowej blokadzie poddać się musiał ze swoim korpusem, który za Prut odprowadzony przez tę kampanią zostać musi bezczynnie podług umowy. Posilek idący od koni 40 i garstki piechoty poddać się musiał. Oprócz dział, wozow, sprzętow wzięliśmy 200 koni.